

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิเคราะห์เรื่อง “อำนาจในการเสนอร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกวุฒิสภา” ตามที่ได้นำเสนอมาแล้ว ได้ข้อสรุปนำไปสู่ข้อเสนอแนะดังกล่าว กล่าวคือ

5.1 บทสรุป

บทสรุปที่ได้จากการศึกษาได้บทสรุปเป็นหลักการดังนี้

สภาพปัญหาอันนำมาสู่การศึกษาเรื่อง “อำนาจในการเสนอร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกวุฒิสภา” ของผู้ศึกษาครวนี้เกิดจาก

นับแต่ประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภาเมื่อ พ.ศ. 2475 มาจนปัจจุบัน ประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนับถึงปัจจุบันได้ 18 ฉบับ มีวุฒิสภาเกิดขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนับถึงปัจจุบันได้ 9 ฉบับ มีสมาชิกวุฒิสภาไทยที่มีที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนตามรัฐธรรมนูญฯ พ.ศ. 2489, พ.ศ. 2540, และ พ.ศ. 2550 ซึ่งตามทฤษฎีกฎหมายมหาชนที่ยึดหลักอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน วุฒิสภาควรมีอำนาจเสนอร่างพระราชบัญญัติทั่วไป เพื่อเป็นการถ่วงดุลย์อำนาจสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจมากเกินไป แต่สมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญทั้ง 3 ฉบับดังกล่าวไม่มีอำนาจเสนอร่างพระราชบัญญัติทั่วไปได้

แต่ในทางตรงกันข้ามวุฒิสภาที่มีที่มาจากการแต่งตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2490 และ พ.ศ. 2511 ซึ่งมีที่มาจากการแต่งตั้ง มีอำนาจเสนอร่างพระราชบัญญัติทั่วไปได้ จึงเกิดปัญหาในทางทฤษฎีที่ต้องค้นหาคำตอบอันเป็นวัตถุประสงค์ในการศึกษาครวนี้ว่า

“สมาชิกวุฒิสภาที่มีที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน จะมีอำนาจเสนอร่างพระราชบัญญัติทั่วไป หรือไม่ หากควรมีควรจะมีอย่างไร

การทำการศึกษาผู้ศึกษาได้ตั้งสมมติฐานไว้ว่า “สมาชิกวุฒิสภาที่มีที่มาจากการเลือกตั้งควรมีอำนาจเสนอร่างกฎหมาย” ซึ่งในการศึกษาวิเคราะห์พิพจน์สมมติฐานดังกล่าวได้ทำการศึกษาวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งได้ข้อพิพจน์เป็นบทสรุปจากการศึกษาวิเคราะห์ดังนี้

5.1.1 ที่มาของสมาชิกวุฒิสภาควรมาจากการเลือกตั้งโดยทางอ้อมทั้งสภา

จากการศึกษาวิเคราะห์ที่ผ่านมาได้ข้อสรุปถึงที่มาของสมาชิกวุฒิสภาไทย ควรจะมีที่มาจากการเลือกตั้งโดยทางอ้อมทั้งสภา ไม่ควรจะมีที่มาจากสองทาง คือ การเลือกตั้งโดยตรง ผสมกับการแต่งตั้ง หรือสรรหา เช่นที่เป็นอยู่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550

5.1.2 อำนาจในการเสนอร่างกฎหมายของสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง

วุฒิสภาที่มีที่มาจากการเลือกตั้งไม่ว่าจะได้มาโดยวิธีการเลือกตั้งโดยตรง หรือทางอ้อม ก็เป็นการได้มาจากการเลือกตั้งของประชาชน เช่นเดียวกับสภาผู้แทนราษฎร การเลือกตั้งโดยตรง หรือทางอ้อมเป็นเพียงวิธีการเลือกตั้งเท่านั้น สมาชิกวุฒิสภาจึงมีอำนาจเสนอร่างกฎหมายได้เท่าเทียมกับสภาผู้แทนราษฎร เพื่อเป็นการถ่วงดุลย์อำนาจสภาผู้แทนราษฎรมิให้มีอำนาจมากเกินไป สมควรให้สมาชิกวุฒิสภาเสนอร่างกฎหมายได้ ทั้งร่างกฎหมายทั่วไป ร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ร่างแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญโดยไม่มีเงื่อนไข ส่วนร่างกฎหมายเกี่ยวกับการเงิน ควรจะมีเงื่อนไขให้ร่างกฎหมายที่สมาชิกวุฒิสภาเป็นผู้เสนอนั้น ต้องได้รับความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรี

5.1.3 วิธีการเสนอร่างกฎหมาย

วิธีการเสนอร่างกฎหมายของสมาชิกวุฒิสภาที่ได้ศึกษามา ได้ข้อสรุปว่าควรจะใช้วิธีการให้สมาชิกวุฒิสภาเริ่มเสนอร่างกฎหมายต่อวุฒิสภาให้พิจารณาเห็นชอบก่อน เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

5.1.4 การจัดตั้งกรรมวิธีการสามัญวุฒิสภา

เพื่อเป็นการเพิ่มเติมให้แก่กระบวนการนิติบัญญัติของวุฒิสภา จึงสมควรให้มีการจัดตั้งคณะกรรมวิธีการสามัญวุฒิสภาเพิ่มขึ้นจากที่มีอยู่เดิม ให้มีคณะกรรมวิธีการสามัญเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคณะ ให้ทำหน้าที่ศึกษา ติดตาม และประเมินผลการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อที่จะให้ทำการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม ยกเลิก หรือเสนอกฎหมายต่อไป

5.2 ข้อเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

การที่จะทำให้เป็นไปตามข้อสรุปดังที่กล่าวมาได้ จะต้องแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแต่ทางเดียวเท่านั้น จึงขอเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญให้มีบทบัญญัติเป็นหลักการ

5.2.1 ให้สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้งโดยทางอ้อมเต็มทั้งสภา

5.2.2 ให้สมาชิกวุฒิสภาเสนอร่างกฎหมายทั่วไปได้ เว้นแต่กฎหมายเกี่ยวกับการเงิน ต้องได้รับความเห็นชอบจากนายกรัฐมนตรี

5.2.3 ให้สมาชิกวุฒิสภาเสนอร่างกฎหมายทั้ง 4 ประเภท (ร่างพระราชบัญญัติ, ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน, ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ, ร่างแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ) โดยเสนอต่อวุฒิสภา

5.2.4 ให้จัดตั้งคณะกรรมการการสามัญวุฒิสภา ศึกษา ติดตาม และประเมินผลการบังคับใช้กฎหมาย

5.2.5 แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 (ฉบับปัจจุบัน)